

Gdańsk 21.02.2024 r.

Szanowna Pani Redaktor
Ewelina Oleksy
Trojmiasto.pl Sp. z o.o.
ul. Jana Heweliusza 18, 80-890 Gdańsk

W odpowiedzi na przesłane w dniu 20 lutego 2024 roku o godzinie 19.24 zapytanie dotyczące działalności Spółki Port Service przekazujemy informacje, które stanowią fakty, potwierdzone dowodami, i które pozwolą Pani Redaktor poznać rolę Port Service w społeczności miasta, województwa i kraju.

Informacje ogólne dotyczące historii i obecnej działalności spółki Port Service z Gdańska

Port Service jest przedsiębiorstwem działającym nieprzerwanie od roku 1957. Początkowo działał jako Spółdzielcze Przedsiębiorstwo PUM Port Service, a następnie, od roku 1973 – jako przedsiębiorstwo państwowe Przedsiębiorstwo Usług Morskich Port Service z siedzibą w Gdyni. W latach 70. Port Service rozpoczął działalność także w Gdańsku, między innymi na nieruchomości stanowiącej Oczyszczalnię Wód Balastowych przy ulicy Majora Henryka Sucharskiego 75. W 1991 roku przedsiębiorstwo państwowe PUM Port Service zostało przekształcone w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Port Service. Spółka zawarła ze Skarbem Państwa umowę dzierżawy nieruchomości, na której znajdowały się należące do majątku spółki budynki i instalacje. Umowa została zawarta na 30 lat i miała na celu umożliwienie dalszej działalności spółki. Umowa dzierżawy miała zapewnić spójność między nieruchomością, której właścicielem jest Skarb Państwa, a budynkami i instalacjami, które stanowią majątek spółki.

Z czasem do spółki dołączył nowy udziałowiec, a część udziałów w spółce otrzymali od Skarbu Państwa pracownicy przedsiębiorstwa. Port Service stał się spółką pracowniczą i nadal ma w składzie udziałowców, którzy byli pracownikami przedsiębiorstwa państwowego i spółki (obecnie są to emeryci).

Port Service został utworzony w celu wypełnienia przyjętych przez Polskę obowiązków wynikających z podpisania konwencji o ochronie środowiska morskiego z 1954 r. Od momentu powstania Port Service działa w obszarze ochrony środowiska, a w szczególności ochrony i ograniczenia zanieczyszczeń wód Bałtyku generowanych przez działalność stoczni, portów i infrastruktury portowej oraz żeglugi, zapobiegania zanieczyszczeniom odpadami z sektora rafineryjnego, chemicznego i medycznego, powstającymi na obszarze aglomeracji trójmiejskiej i Pomorza. Przedsiębiorstwo przez prawie 70 lat działalności zdobyło ogromne doświadczenie i dopracowało się wykwalifikowanej kadry. Doskonała lokalizacja Port Service w strefie przemysłowej Gdańska, połączona przez inwestycje drogowe z obwodnicą Trójmiasta, stwarza

korzystne i bezpieczne warunki funkcjonowania. Dostawy odpadów transportem lądowym nie powodują wzmożonej emisji niskiej (ruch obwodowy i wyprowadzający transport z dzielnic trójmiasta), a umiejscowienia instalacji w kontekście kierunku wiatrów powoduje, że nawet te dopuszczalne, nieznaczne emisje substancji do powietrza w przeważającej większości roku są skierowane na obszary morskie. Położenie instalacji umożliwia również dostawy drogą morską; dotyczy to głównie odpadów płynnych ze statków odwiedzających porty, które dzięki istniejącej infrastrukturze (nabrzeże, rurociąg przesyłowy) mogą zostać w sposób hermetyczny przeładowane bezpośrednio do instalacji odzysku.

Instalacje Port Service zostały posadowione na terenie izolowanym od podłoża w postaci szczelnej, betonowej nawierzchni ograniczonej obwałowaniem. To tzw. tace przeciwozlewowo, które stanowią barierę ochronną wód podziemnych i gruntów. Cały teren zabezpieczony jest dodatkowo w odpływy do wewnętrznej kanalizacji zakładowej, co powoduje, że wszelkie ścieki kierowane są bezpośrednio do oczyszczalni zakładowej Port Service. Kontrola szczelności podłoża prowadzona jest w oparciu o istniejącą sieć piezometrów w czterech punktach pomiarowych, a wyniki badań wód gruntowych są regularnie analizowane. Nieruchomość, na której posadowiony jest Port Service, została utworzona w ramach budowy Portu Północnego i od początku była projektowana dla prowadzenia działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów – z tej przyczyny jest idealnie zlokalizowana, przystosowana i zabezpieczona. **Na terenie województwa pomorskiego nie ma miejsca lepszego dla działalności prowadzonej przez Port Service.**

Obecnie Port Service eksploatuje trzy instalacje, z których:

- dwie przeznaczone są i działają w celu odzysku substancji ropopochodnych i wody, aby następnie wykorzystać je w procesie termicznej obróbki jako paliwo zastępcze oraz wodę chłodzącą,
- instalacja zasadnicza to stacja termicznej obróbki, w której unieszkodliwiane są odpady nienadające się do innych procesów odzysku oraz których składowanie na składowiskach jest niemożliwe ze względów bezpieczeństwa ekologicznego i epidemicznego.

Wszystkie trzy instalacje (OWB, SOMO i TOO) są instalacjami IPPC, co oznacza, że pozytywnie przeszły procesy weryfikacji i podlegały urzędowej ocenie zgodności stosowanych procesów i technologii z najlepszymi dostępnymi, opisanymi w:

- a) Decyzji Wykonawczej Komisji znak: (UE) 2018/1147 z dnia 10 sierpnia 2018 r. dla instalacji o rodzaju działalności – obróbka fizyczno-chemiczna;
- b) Decyzji Wykonawczej Komisji znak: (UE) 2019/2010 z dnia 12 listopada 2019 r. dla instalacji spalania odpadów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE.

Instalacje Port Service spełniają wszystkie wymagania zdefiniowane w obecnych, ale także w projektowanych przepisach dotyczących funkcjonowania tego typu instalacji. Powyższe potwierdzają zaświadczenia wydane przez:

- Marszałka Województwa Pomorskiego,
- Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska,

- Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku.

Od lat Port Service sygnalizuje chęć rozszerzenia procesu inwestycyjnego, który przygotowałby firmę na nowe wyzwania, z jakimi będzie się mierzyć społeczeństwo Gdańska. Do głównych planów należy wprowadzenie systemu odzysku energii – ilość wyprodukowanej energii elektrycznej pozwoli zabezpieczyć Port w Gdańsku w 25% zapotrzebowania rocznego, co – patrząc z perspektywy bezpieczeństwa oraz zagrożeń, szczególnie tych uwidoczniomych wskutek wojny w Ukrainie – jest niezwykle ważne. Pozostałe wyzwania to zagospodarowanie odpadów pochodzących z OZE (z farm wiatrowych na Bałtyku oraz z usuniętych z eksploatacji paneli fotowoltaicznych I generacji masowo instalowanych w Gdańsku i całym województwie). W efekcie planowanych inwestycji powstałby zakład o nowym obliczu, nastawiony na wsparcie OZE i edukację społeczną z naciskiem na wsparcie młodych inżynierów z lokalnych uczelni. W planach jest wybudowanie centrum edukacyjnego, w którym w praktyce można by było zapoznać się z każdą technologią ochrony środowiska.

Praca instalacji Port Service prowadzona jest w trybie powiązania surowcowego, przez co stanowi wypełnienie założeń w obszarze GOZ (gospodarki o obiegu zamkniętym). Cały proces, który dokonuje się w trzech wyżej opisanych instalacjach, które mogą również funkcjonować niezależnie, opiera się na prostym i skutecznym modelu wykorzystywania odpadów (np. oleju) uzyskanych w jednej instalacji jako paliwa w innej, a przez to następuje ograniczenie zużycia surowców naturalnych i zminimalizowanie ilości odpadów deponowanych na składowiskach, przy jednoczesnej dbałości o czyste powietrze i wykorzystanie wyprodukowanej energii cieplnej.

Port Service jest regularnie kontrolowany. **Wyniki tych kontroli jednoznacznie wskazują, że działalność Port Service jest zgodna z prawem oraz że Port Service nie emituje żadnych odorów lub szkodliwych dla zdrowia substancji.** Źródłem odorów zgłaszanych przez mieszkańców były inne podmioty ustalone przez organy kontrolne. Powielanie oczywiście nieprawdziwych informacji o odorach z Port Service spotka się ze zdecydowaną reakcją prawną spółki, która będzie bronić swojego dobrego imienia i prawdy.

Port Service stanowi główne zabezpieczenie środowiskowe w zakresie unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych w województwie pomorskim. W 2022 roku z usług świadczonych przez spółkę skorzystały 3683 podmioty z województwa pomorskiego; odpady medyczne i weterynaryjne w 2022 roku przekazało 3436 podmiotów zlokalizowanych w województwie pomorskim.

Port Service świadczy usługi w zakresie unieszkodliwienia odpadów właściwie dla wszystkich instytucji i innych podmiotów ważnych dla społeczności lokalnej. Są to:

- urzędy miast i gmin (likwidacja nielegalnych składowisk),
- zakłady utylizacji odpadów komunalnych,
- urzędy celne,
- Policja,

- Państwowa Straż Pożarna,
- Straż Graniczna,
- urzędy skarbowe,
- jednostki naukowe (Politechnika Gdańska, Uniwersytet Gdański),
- parki naukowo-technologiczne,
- instytuty badawcze,
- zakłady produkujące tworzywa i tekstylia,
- zakłady produkcji farb i lakierów,
- branża kosmetyczna,
- stocznie i porty,
- branża farmaceutyczna,
- branża motoryzacyjna,
- przedsiębiorstwa zbrojeniowe,
- rafinerie,
- szpitale publiczne i prywatne,
- gabinety stomatologiczne,
- punkty szczepień,
- laboratoria,
- zakłady medycyny estetycznej.

Port Service otrzymał w 2023 roku blisko 500 referencji i listów polecających od firm działających, czyli zatrudniających i płacących podatki, w województwie pomorskim.

Spółka przyjmuje i unieszkodliwia odpady pochodzące ze szpitali, placówek medycznych i weterynaryjnych, gabinetów lekarskich i zabiegowych. Port Service jest bezpośrednim odbiorcą odpadów medycznych z większości placówek działających w Trójmieście; ponadto przyjmuje odpady od innych podmiotów zbierających odpady medyczne i ma istotny udział w ich bezpiecznym unieszkodliwianiu.

Spółka współpracuje ze składowiskami odpadów komunalnych, unieszkodliwiając odpady, które ze względu na zagrożenia nie mogą być składowane; dotyczy to także Zakładu Utylizacji Sp. z o.o. przy ulicy Jabłoniowej, który unieszkodliwia w Port Service odpady, których sam unieszkodliwić nie może.

Port Service pomaga samorządom w likwidacji nielegalnie składowanych odpadów – aby nie dopuścić do skażenia środowiska przez nieuczciwie działających przedsiębiorców. Dzięki działalności Port Service, który przyjmuje odpady w rozsądnych cenach, województwo pomorskie jest jednym z nielicznych w Polsce, które nie boryka się z masowym porzucaniem odpadów niebezpiecznych. Szacuje się, że obecnie na terytorium Polski znajduje się około 400 miejsc nielegalnego magazynowania odpadów niebezpiecznych zawierających średnio po 5000 Mg (ton) odpadów, co daje blisko 2 mln Mg nielegalnych odpadów.

Port Service w ostatnim okresie unieszkodliwił porzucone odpady lub/i tzw. bomby ekologiczne w województwie pomorskim z lokalizacji: Bożepole Wielkie, Borsk, Gdańsk Przeróbka, Buszkowy Gmina Kolbudy, Kowale Gmina Kolbudy, Gdańsk Nowy Port, Tczew.

Chcemy też podkreślić korzyści, jakie z tego tytułu ma społeczność województwa – na przykład w przetargu na usunięcie odpadów porzuconych w Gdańsku przy ulicy Siennickiej oferta Port Service była tańsza o 1 764 180,00 zł od następnej kolejności – i taką kwotę Gdańsk zaoszczędził (dotyczy: postępowania na usunięcie, transport i unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych o kodzie 08 01 11* w ilości szacunkowej około 142 100 litrów, sygn. BZP.271.30.2020). **Usługa została przy tym wykonana prawidłowo, bez jakichkolwiek zastrzeżeń ze strony Miasta.**

W naszej ocenie gospodarka odpadami niebezpiecznymi powinna być realizowana przy współpracy z doświadczonymi i rzetelnymi partnerami, radzącymi sobie w sytuacji kryzysowej. Port Service na przestrzeni ostatnich lat udowodnił, że można mu powierzyć ten wymagający obszar zabezpieczenia społeczeństwa. Unieszkodliwienie blisko 10 mln kg odpadów medycznych w trakcie pandemii stanowi fundament powyższej oceny. W obecnych realiach prawnych i technicznych żadna firma na rynku pomorskim nie byłaby w stanie zabezpieczyć regionu przed wtórnymi konsekwencjami sytuacji epidemicznej, jakiej doświadczyliśmy w ostatnich latach.

Należy przypomnieć, że gdyby Port Service zakończył działalność przed poprzednimi wyborami, jak postulowali wówczas niektórzy kandydaci, konsekwencje odbiłyby się na mieszkańcach Trójmiasta. Przypomnijmy, że w pandemii Port Service nieprzerwanie przez blisko dwa lata realizował działania redukujące zagrożenie epidemiologiczne poprzez unieszkodliwienie zakaźnych odpadów pochodzących z hospitalizacji pacjentów zarażonych wirusem Sars Cov-2. Gdyby nie było Port Service liczba dostępnych łóżek w szpitalach już po dwóch tygodniach spadłaby do zera. Szpitale ze względu na brak możliwości zagospodarowania odpadów nie mogłyby przyjmować kolejnych pacjentów, ponieważ wiązałoby się to z ryzykiem niekontrolowanego wtórnego zakażenia, w konsekwencji osoby wymagające niezwłocznej pomocy nie miałyby miejsca w szpitalu, co mogłoby skutkować masowymi przypadkami śmierci chorych. Należy więc zapytać, kto by wziął odpowiedzialność za śmierć tych ludzi, bo łatwo jest wygłaszać poglądy populistyczne, a przy tym nieprawdziwe, bez oglądania się na rzeczywisty interes społeczności.

Port Service to ostatnie ogniwo gospodarki o obiegu zamkniętym zarówno dla przemysłu, jak i dla podmiotów komunalnych, to tutaj trafiają odpady, które nie podlegają dalszemu przetworzeniu.

Inwestorzy coraz częściej w kluczowych analizach opłacalności i ocenach zwrotu z inwestycji biorą pod uwagę możliwość sprawnego gospodarowania odpadami. Posiadanie w regionie trzeciej co do wielkości instalacji w Polsce jest ważnym argumentem w pozyskiwaniu nowych inwestorów.

Przykładów korzyści z funkcjonowania Port Service na terenie Gdańska jest wiele; do najważniejszych można zaliczyć:

- Utrzymanie bezpieczeństwa epidemicznego – przez obsługę podmiotów medycznych.
- Obniżenie ryzyka powstawania „bomb ekologicznych” – przez dostępność dla przedsiębiorców specjalistycznej firmy, stosującej przystępne ceny, co ogranicza działalność podmiotów pośredniczących, które często porzucają zgromadzone odpady tworząc w ten sposób nielegalne składowiska odpadów niebezpiecznych, a koszty ich unieszkodliwienia spadają na samorządy.
- Port Service wspiera samorządy w zakresie merytorycznym i technicznym celem unieszkodliwienia już istniejących „bomb ekologicznych”.
- Edukacja – od kilku lat Port Service aktywnie działa w sektorze edukacji środowiskowej. Spółka podpisała porozumienie z placówkami oświatowymi okolicznych dzielnic – w efekcie wspiera i inicjuje działania prośrodowiskowe. Chętnie gości na terenie zakładu grupy studenckie z Politechniki Gdańskiej, które dokształca w zakresie stosowanych technologii na zajęciach praktycznych.
- Aktywna działalność w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu – przykładów jest dużo (od wspierania lokalnego sportu, kultury, inicjatyw społecznych, po aktywne uczestnictwo w przygotowaniu pomocy dla obywateli Ukrainy).

Za swoją działalność Port Service był wielokrotnie wyróżniany i nagradzany; do najważniejszych wyróżnień możemy zaliczyć:

- Laureat Rankingu Diamenty Forbesa 2022 – *Dynamiczny rozwój firmy*;
- Nagroda specjalna Pomorski Pracodawca Roku 2021 – *Nagroda za aktywny udział w walce z Covid-19*;
- Laureat w kategorii „Lider odpowiedzialności społecznej” mikro i małe przedsiębiorstwo – *Pomorski Gryf Gospodarczy 2022 organizowany przez Urząd Marszałkowski w kategorii „Lider odpowiedzialności społecznej” mikro i małe przedsiębiorstwo*;
- Wyróżnienie w kategorii „Lider rozwoju kompetencji” – *Pomorski Gryf Gospodarczy 2022 organizowany przez Urząd Marszałkowski w kategorii Lider rozwoju kompetencji*.

Zakończenie działalności Port Service spowoduje następujące negatywne konsekwencje:

- Przemieszczanie odpadów zakaźnych na znaczne odległości.
- Likwidacja 85% całkowitej wydajności wszystkich instalacji do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, w tym medycznych, w województwie pomorskim.
- Skokowy wzrost cen za usługi – obecnie przedsiębiorstwa, które próbują wejść na rynek pomorski, z uwagi na obecność Port Service obniżają ceny w województwie pomorskim nawet o 60% w stosunku do swoich ofert w innych województwach.
- Zwolnienie blisko 100 osób pracujących w Port Service i firmach wspierających.

- Redukcja firm z branży transportu odpadów na terenie Trójmiasta (podwykonawców Port Service).
- Redukcja zatrudnienia w przedsiębiorstwach świadczących usługi specjalistyczne na rzecz Port Service.
- Ograniczenie możliwości unieszkodliwienia odpadów stoczniowych i portowych, a także wytworzonych w innych dużych przedsiębiorstwach.
- Utrudnienie niszczenia przemytu zajętego przez urząd celny.
- Powstanie ryzyka zapaści opieki zdrowotnej wskutek braku wydolności systemu unieszkodliwiania odpadów medycznych, w szczególności w przypadku zdarzeń nadzwyczajnych, takich jak pandemia.
- Trudność znalezienia innego inwestora na gruncie dzierżawionym przez Port Service – jest to teren przeznaczony na działalność związaną z ochroną środowiska, dysponujący specjalistyczną zabudową. Nadto w pobliżu znajdują się inne niezagospodarowane nieruchomości, co świadczy o braku zainteresowanych.
- Brak korzyści finansowych: podatki, czynsz dzierżawny, opłaty środowiskowe. Przeciwnie – konieczne będzie ponoszenie bardzo wysokich kosztów utrzymania tej wyposażonej w specjalistyczne instalacje nieruchomości (instalacje wymagają stałej, kosztownej obsługi i utrzymania).
- Udziały w spółce należące do pracowników (emerytów), mieszkańców województwa, stracą swoją wartość.

Port Service jest zwolennikiem polubownego uregulowania tej nietypowej z punktu widzenia prawa relacji między majątkiem spółki a gruntem Skarbu Państwa. Wszelkie kompromisowe rozwiązania są w interesie udziałowców, pracowników, rządu, samorządu oraz pozostałych interesariuszy.

Mamy świadomość, że istnieją osoby, które wprowadzają atmosferę niepewności i próbują bagatelizować problem gospodarki odpadowej. Należy zaznaczyć, że są to ludzie, którzy nie próbowali poznać zasad funkcjonowania takiego zakładu i wypowiadają populistyczne tezy, które w praktyce są szkodliwe dla regionu i otaczającego nas środowiska. Twierdzenia, że Pomorze poradzi sobie w obecnej sytuacji bez Port Service, bardzo szybko zostaną zweryfikowane, a negatywne skutki odczują również mieszkańcy Gdańska oraz przedsiębiorcy. Ofiarami tych błędnych, nieodpowiedzianych ocen będą także pracownicy i udziałowcy (w tym emeryci) Port Service.

Wkład Port Service w życie społeczne i ochronę środowiska w województwie pomorskim, a w szczególności w Gdańsku, jest niezwykle istotny, na co wskazują powyższe informacje.

Stanowczo sprzeciwiamy się hejtowi, jaki jest generowany przez działaczy społecznych, którzy na emocjach chcą wybudować swoją pozycję polityczną. Czy rzekomi obrońcy rozumieją i wezmą na siebie całość konsekwencji wynikających z likwidacji tak istotnego podmiotu gospodarczego?

Jak z powyższego wynika, wskutek likwidacji Port Service stracą przedsiębiorcy i ich pracownicy (brak dostępu do taniego unieszkodliwienia odpadów, konieczność likwidacji miejsc pracy), samorządy (brak możliwości utylizacji „bomb ekologicznych”), Skarb Państwa (brak przychodów z tytułu opłat i podatków), mieszkańcy (likwidacja miejsc pracy, wzrost kosztu usług wynikający z wzrostu kosztu unieszkodliwienia odpadów).

Mając na uwadze powyższe, zwracamy się do Pani Redaktor o obiektywne przeanalizowanie problemu i przekazania społeczności informacji rzetelnych, opartych na stanie faktycznym, które nie są programem wyborczym, a stanowią o sile i pozycji regionu w środowiskowych działaniach.

Z wyrazami szacunku,

Anno Lewandowska

